

KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS IŠVADOJE PATEIKTŲ PASIŪLYMŲ STEBĖSENA

Informacija apie Specialiųjų tyrimų tarnybos 2020 m. spalio 9 d. išvadoje dėl Aplinkos ministerijos, Aplinkos apsaugos departamento Šiaulių valdybos ir jos struktūrinių padalinių vykdomos kontroliuojamų ūkio subjektų priežiūros ir kontrolės veiklos srityse Nr. 4-01-8110 (toliau – Išvada) nurodytų rekomendacijų įgyvendinimą pagal:

- Aplinkos apsaugos departamento prie 2020 m. gruodžio 29 d. raštą Nr. (6)-AD5-22970 „Dėl korupcijos rizikos analizės išvadoje pateiktų pasiūlymų įgyvendinimo“;
- Aplinkos ministerijos 2021 m. sausio 8 d. raštą Nr. (50-1)D8(E) –159 „Dėl informacijos pateikimo“.

Eil. Nr.	Specialiųjų tyrimų tarnybos pateikti pasiūlymai	Korupcijos rizikos analizėje (toliau – KRA) pateiktų pasiūlymų įgyvendinimas	Specialiųjų tyrimų tarnybos komentaras
1. Dėl KRA Šiaulių valdybos ir jos struktūrinių padalinių kontroliuojamų ūkio subjektų patikrinimų plavimo procesų: sąrašo sudarymo, vykdomos veiklos keliamos rizikos vertinimo			
1.1	Aplinkos apsaugos departamentui teisiniame reglamentavime įtvirtinti nuostatas dėl kontroliuojamų ūkio subjektų sąrašo diferencijavimo pagal keliamos rizikos aplinkai dydį, veiklą, veiklos apimtį, skundus ir pan.	Atsižvelgta iš dalies. Teisės aktai nenustato kontroliuojamų subjektų sąrašų sudarymo kriterijų, informacijos šaltinių, sąrašų sudarymo periodiškumo, jų rengimo, atnaujinimo ir keitimo procedūrų, taip pat neapibrėžia pačios kontroliuojamų ūkio subjektų sąvokos. Aplinkos apsaugos departamento (toliau – AAD) direktoriaus 2020 m. lapkričio 17 d. įsakymu Nr. AD1-350 „Dėl Ūkio subjektų vykdomos ūkinės veiklos keliamos rizikos aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtinti Ūkio subjektų vykdomos ūkinės veiklos, kuriai reikia gauti taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimus ar taršos leidimus, keliamos rizikos aplinkai vertinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas su TIPK ar TL) ir Ūkio subjektų vykdomos ūkinės veiklos, kuriai nereikia gauti taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų ar taršos leidimų, keliamos rizikos aplinkai vertinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas be TIPK ar TL), kuriais vadovaujantis turi būti sudaromi kontroliuojamų ūkio subjektų sąrašai. Ūkio subjektų veiklos planinių ir neplaninių patikrinimų vykdant aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę taisyklių, patvirtintų AAD direktoriaus 2020 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. AD1-378 „Dėl Ūkio subjektų veiklos planinių ir neplaninių patikrinimų, vykdant aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę, taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Ūkio subjektų veiklos planinių ir neplaninių patikrinimų	Pasiūlymas įgyvendintas. Atnaujintas teisinis reglamentavimas dėl kontroliuojamų ūkio subjektų sąrašo diferencijavimo. Kontrolė pavesta administracijos padalinių vadovams. Imtasi priemonių sukurti vieningą vykdomos ūkinės veiklos rizikingumu grindžiamos ūkio subjektų priežiūros planavimo sistemą, kuri leistų pagal tam tikrą algoritmą atrinkti, sugeneruoti tikrintinus ūkio subjektus.

	vykdant aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę taisyklės) 14 p. numatyta, kad kontrolę atliekantys administracijos padaliniai privalo nuolat atnaujinti (patikslinti) turimus jų veiklos teritorijoje prižiūrimų ūkio subjektų sąrašus pagal ūkinės veiklos sritis bei duomenis apie jų vykdomą ūkinę veiklą. Kontrolę atliekančių administracijos padalinių vadovai atsakingi už šių sąrašų tikslumą bei išsamumą. Taip pat kontrolę atliekančių administracijos padalinių vadovai atsakingi už tinkamą ūkio subjektų vykdomos veiklos rizikos dydžio nustatymą bei savalaikį šių duomenų pateikimą Veiklos organizavimo skyriui. Veiklos organizavimo skyriaus vedėjas atsakingas už tinkamą ir savalaikį ateinančių metų tikrinamų ūkio subjektų sąrašo sudarymą (minėtų taisyklių 15 p.). Vadovaujantis Aprašu be TIPK ar TL, iš esmės visi ūkio subjektai, juridiniai ir fiziniai asmenys, vykdantys ūkinę veiklą Lietuvos Respublikos teritorijoje, turi būti įtraukti į kontroliuojamų ūkio subjektų sąrašus, tačiau, kad būtų sudarytas vieningas prižiūrimų ūkio subjektų sąrašas jo sudarymui ir jo diferencijavimui reikalingas automatizuotas, informaciją susisteminantis įrankis. Siekiant sukurti vieningą vykdomos ūkinės veiklos rizikingumu grindžiamos ūkio subjektų priežiūros planavimo sistemą, kuri leistų pagal tam tikrą algoritmą atrinkti, sugeneruoti tikrintinus ūkio subjektus pagal rizikos vertinimą, buvo atliktas integruoto rizikos vertinimo metodo (internetinio IRAM įrankio) testavimas. Taip pat šiuo metu Aplinkos ministerijai pateikta paraiška dėl įrankio (AAKIS) diegimo, kuriuo naudojantis bus galima matyti visą informaciją apie ūkio subjektą, kada ir koks pareigūnas yra atlikęs patikrinimus, kokie pažeidimai nustatyti ir pan. Be kita ko, AAD planuoja dalyvauti Statistikos departamento koordinuojamame „Duomenų ežero“ projekte, kurio tikslas priežiūros institucijoms keistis duomenimis ir juos atverti visuomenei. Taip pat planuojama įgyvendinti priemonė – sudaryti darbo grupę (toliau – Darbo grupė), kuri paruoštų kontroliuojamų (prižiūrimų) ūkio subjektų sąrašų sudarymo teisinį reglamentavimą – kontroliuojamų (prižiūrimų) ūkio subjektų sąrašų sudarymo metodiką (aprašą). Visiškam įgyvendinimui dėl ūkio subjektų sąrašo sudarymo dėl rizikos vertinimo dydžio, keliamos rizikos aplinkai ir t.t. teisinį reglamentavimą galima bus įgyvendinti tik įvertinus sudarytos Darbo grupės išvadas.	

1.2	Aplinkos apsaugos departamentui tobulinti kontroliuojamų ūkio subjektų veiklos keliamos rizikos aplinkai vertinimo metu pildomų dokumentų formą, kad būtų galima identifikuoti vertinimą atlikusį pareigūną.	Atsižvelgta. Apraše su TIPK ar TL ir Apraše be TIPK ar TL įtvirtinta nuostata, kad AAD aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnas (toliau – Pareigūnas), atlikęs ūkio subjektų vykdomos ūkinės veiklos keliamos rizikos aplinkai vertinimą, surašo tarnybinį pranešimą, kuriame nurodo ūkio subjektus, kurių rizikos vertinimas buvo atliktas. Tarnybinis pranešimas kartu su pridedamomis Duomenų formomis talpinamas į Vieningą dokumentų valdymo informacinę sistemą (toliau – VDVIS). Atliktas ūkio subjekto vykdomos ūkinės veiklos keliamos rizikos aplinkai vertinimas VDVIS suderinamas su tiesioginiu vadovu, kuris turi užtikrinti, kad rizikos dydis būtų įvertintas vadovaujantis Aprašo 11 p. Tiesioginiam vadovui patvirtinus ūkio subjekto vykdomos ūkinės veiklos keliamos rizikos aplinkai vertinimą, VDVIS sistemoje su juo supažindinamas Veiklos organizavimo skyriaus vedėjas ir Imuniteto tarnybos viršininkas“. Be kita ko, minėtų aprašų priede yra Ūkio subjekto vykdomos ūkinės veiklos keliamos rizikos aplinkai vertinimo duomenų formos pavyzdys, kurį užpildant privaloma nurodyti ir vertinimą atlikusį pareigūną	Pasiūlymas įgyvendintas. Nustatyta, kad pareigūnas, atlikęs ūkio subjektų vykdomos ūkinės veiklos keliamos rizikos aplinkai vertinimą, surašo tarnybinį pranešimą.
1.3	Aplinkos apsaugos departamentui kontroliuojamų ūkio subjektų ūkinės veiklos keliamos rizikos aplinkai vertinimo procese nustatyti, kad būtų analizuojami ne tik praėjusių metų vieno struktūrinio padalinio patikrinimų aktų registruose užfiksuoti duomenys, bet visa kontroliuojamų ūkio subjektų veiklą charakterizuojanti informacija ir kitų AAD padalinių taikytos poveikio priemonės;	Atsižvelgta. AAD neturi vieningos kontroliuojamų ūkio subjektų sąrašų sudarymo, patikrinimų planavimo, kontrolės rezultatų fiksavimo informacinės sistemos. Vadovaujantis dokumentacijos planu informacijai apie ūkio subjektą saugoti sudaromos atskiros bylos. Bylas privalo prižiūrėti padalinys, kuriam priskirta ūkio subjekto kontrolė. Kiti ūkio subjekto veiklos tikrintojai, pavyzdžiui Apskaitos ir mokesčių kontrolės departamentas, gali turėti savo ūkio subjekto bylą. Planuojamos įgyvendinimo priemonės – AAD direktoriaus įsakymu nustatyti, kad informaciją apie atliktus ūkio subjekto kontrolės veiksmus ir jų rezultatus privaloma perduoti administracijos padaliniui, kuriam priskirta ūkio subjekto kontrolė. Kaip minėta aukščiau, siekiant valdyti ūkio subjektų vykdomos ūkinės veiklos informaciją, būtina turėti susistemintą, automatizuotą informacinę sistemą. Aplinkos ministerijai pateikta paraiška dėl įrankio (AAKIS), kuriuo naudojantis bus galima matyti visą informaciją apie ūkio subjektą, kada ir koks pareigūnas yra atlikęs patikrinimus, ką nustatęs ir pan.	Pasiūlymas įgyvendinamas.
1.4	Aplinkos apsaugos departamentui tobulinti atrankos planiniams	Atsižvelgta. Apraše su TIPK ir TL ir Apraše be TIPK ir TL įtvirtintos nuostatos, kad paskutiniai patikrinimų metai – laikotarpis, išreikštas kalendoriniais metais, kai AAD atliko	Pasiūlymas įgyvendinamas.

	patikrinimas kriterijų sąrašą ir aiškiai nustatyti vertinamą laikotarpį, taip pat į kriterijų sąrašą įtraukti objektų veiklos aplinkai rizikos vertinimo kriterijų.	ūkio subjekto veiklos paskutinį planinį ar neplaninį patikrinimą. Jei už AAD patikrinimo metu nustatytus aplinkos apsaugos pažeidimus administracinio sprendimo priemonės taikytos kitais kalendoriniais metais, paskutiniams patikrinimų metais laikomi kalendoriniai metai, kai buvo taikytos administracinio sprendimo priemonės. Ūkio subjektui vykdomos ūkinės veiklos keliamos rizikos aplinkai dydis nustatomas vertinant Aprašo III skyriuje nurodytus vykdomos ūkinės veiklos keliamos rizikos aplinkai vertinimo veiksnius ir vertinimo rezultatus. Jei per paskutinius patikrinimų metus už ūkio subjekto vykdomos ūkinės veiklos aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimus fiziniams ar juridiniams asmenims taikytos administracinio sprendimo priemonės, jos fiksuojamos Ūkio subjekto vykdomos ūkinės veiklos keliamos rizikos aplinkai vertinimo duomenų formoje (Aprašo priedas) (toliau – Duomenų forma). Atlikus kontroliuojamų (prižiūrimų) ūkio subjektų sąrašų sudarymo teisinį reglamentavimą, planuojama koreguoti Aprašą su TIPK ir TL ir Aprašą be TIPK ir TL.	
1.5	Šiaulių valdybos darbuoto(-ų) pareigybės aprašyme įtvirtinti nuostatas, kuriomis atsakingam asmeniui būtų pavesta vykdyti kontroliuojamų ūkio subjektų sąrašo sudarymą ir remiantis tarnybiniais pranešimais vykdyti savalaikį informacijos atnaujinimą.	Atsižvelgta iš dalies. AAD administracijos padalinio kontroliuojamų ūkio subjektų sąrašus sudaro, atnaujina padalinio vadovo paskirti darbuotojai. Darbo grupės siūlomame ūkio subjektų sąrašų sudarymo reglamentavime planuojama nustatyti sąrašo sudarymo tvarką. Atlikus šį teisinį reglamentavimą galima bus įvertinti tikslingumą Šiaulių valdybos darbuotojo(-ų) pareigybės aprašyme įtvirtinti nuostatas, kuriomis atsakingam asmeniui būtų pavesta vykdyti kontroliuojamų ūkio subjektų sąrašo sudarymą ir remiantis tarnybiniais pranešimais vykdyti informacijos atnaujinimą laiku	Pasiūlymas įgyvendinamas.
1.6	Šiaulių valdybos struktūriniuose padaliniuose suvienodinti naujų ir anksčiau netikrintų kontroliuojamų ūkio subjektų įtraukimo į sąrašą etapą bei jį fiksuoti raštu arba kita proceso atsekamumą turinčia tvarka.	Atsižvelgta iš dalies. Dabartiniu metu nėra atsekamumo, kas įtraukia ar išbraukia iš kontroliuojamų objektų sąrašo atskirus ūkio subjektus. Užklaustos kitoms priežiūrą vykdančioms institucijoms vykdomos necentralizuotai. AAD kreipėsi į Aplinkos ministeriją dėl AAKIS sistemos audito, kurio metu būtų galima nustatyti, ar šią sistemą būtų galima pritaikyti AAD veiklos efektyvumui, tame tarpe ir ūkio subjektų sąrašo sudarymui, atnaujinimui, kuriame būtų galima matyti ir atsekamumą, kas duomenis įvedė, kas koregavo, esant reikalui galimybė juos atstatyti.	Pasiūlymas įgyvendinamas.

	Taip pat kiekvienais metais inicijuoti užklausas savivaldybėms, Valstybinei mokesčių inspekcijai, kitoms kontroliuojančioms institucijoms dėl duomenų gavimo ir naujų subjektų identifikavimo;	Taip pat darbo grupės siūlomame ūkio subjektų sąrašų sudarymo reglamentavime planuojama nustatyti sąrašo sudarymo, informacijos gavimo tvarką.	
1.7	Šiaulių valdyboje vykdyti vidinę kontrolę, siekiant sumažinti su žmogiškuoju veiksniu susijusias korupcijos rizikas, kai į kontroliuojamų ūkio subjektų sąrašą galimai sąmoningai neįtraukiami tam tikri subjektai, kurie deklaruoti pareigūnų viešųjų ir privačių interesų deklaracijose;	Atsižvelgta. Ūkio subjektų veiklos planinių ir neplaninių patikrinimų vykdant aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę taisyklėse nurodyta, kad kontrolę atliekantys administracijos padaliniai privalo nuolat atnaujinti (patikslinti) turimus jų veiklos teritorijoje prižiūrimų ūkio subjektų sąrašus bei duomenis apie jų vykdomą ūkinę veiklą. Kontrolę atliekančių administracijos padalinių vadovai atsakingi už šių sąrašų tikslumą bei išsamumą. Svarbu pabrėžti, kad Apraše su TIPK ar TL ir Apraše be TIPK ar TL 6 p. įtvirtinta, kad su ūkio subjektu sąrašu ir įvertinta rizika supažindinamas Veiklos organizavimo skyriaus vedėjas ir Imuniteto tarnybos viršininkas. Imuniteto tarnyboje bus pavesta vykdyti atitikties pareigūno funkcijas pagal VTEK rekomendacijas. Aprašų 14 p. įtvirtinta, kad esant viešųjų ir privačių interesų konflikto požymiams, pareigūnai privalo Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme nustatyta tvarka pareikšti nusišalinimą nuo ūkio subjekto vykdomos ūkinės veiklos keliamos rizikos aplinkai vertinimo. Viešųjų ir privačių interesų derinimo Aplinkos apsaugos departamente prie Aplinkos ministerijos tvarkos aprašo, patvirtinto AAD direktoriaus 2020-02-28 įsakymu Nr. AD1-63, 5 p. įtvirtinta pareiga tiesioginiams vadovams ne rečiau kaip kartą per metus susipažinti su jiems pavaldžių tarnautojų deklaracijomis, kurias turi už privačių interesų deklaravimo kontrolę, konsultavimą privačių interesų deklaravimo klausimais atsakingas asmuo, ir apie tai pažymi Susipažinimo su pavaldžių tarnautojų privačių interesų pateikta deklaracija registracijos žurnale. Pažymima ir tai, kad vadovaujantis Aprašu be TIPK ar TL iš esmės visi ūkio subjektai, juridiniai ir fiziniai asmenys, vykdantys ūkinę veiklą Lietuvos Respublikos teritorijoje, turėtų būti įtraukti į kontroliuojamų ūkio subjektų sąrašus, tačiau šiuo klausimu numatyta sukurti vieningą vykdomos ūkinės veiklos rizikingumu grindžiamos ūkio subjektų priežiūros planavimo sistemą, kuri leistų pagal tam tikrą algoritmą atrinkti, sugeneruoti tikrintinus ūkio subjektus pagal rizikos vertinimą. Atlikus integruoto rizikos vertinimo metodo (internetinio IRAM	Pasiūlymas įgyvendintas. Numatyta pareiga tiesioginiams vadovams ne rečiau kaip kartą per metus susipažinti su jiems pavaldžių tarnautojų deklaracijomis, kurias turi už privačių interesų deklaravimo kontrolę, konsultavimą privačių interesų deklaravimo klausimais atsakingas asmuo. Apie tai pažymima Susipažinimo su pavaldžių tarnautojų privačių interesų pateikta deklaracija registracijos žurnale.

1.8	Šiaulių valdybos pareigūnams atnaujinti viešųjų ir privačių interesų deklaracijas, kuriose deklaruoti savo ir artimų asmenų vykdomas veiklas, darbovietes, kurias tikrinant reidų, akcijų, planinių ar neplaninių patikrinimų metu gali kilti interesų konfliktas;	įrankio) testavimą AM sprendžiamas klausimas dėl jo įdiegimo. Atsižvelgta. Šiuo metu AAD nėra sudarytų ūkio subjektų sąrašų apie pareigūnų turimus ryšius su fiziniais ir (ar) juridiniais asmenimis, kurie galėtų turėti įtakos viešųjų ir privačių interesų konflikto situacijai, atliekant neplaninius ir planinius patikrinimus, tačiau vadovaujantis Viešųjų ir privačių interesų derinimo Aplinkos apsaugos departamente prie Aplinkos ministerijos tvarkos aprašo, patvirtinto AAD direktoriaus 2020-02-28 įsakymu Nr. AD1-63 5 p. įtvirtinta pareiga tiesioginiams vadovams ne rečiau kaip kartą per metus susipažinti su jiems pavaldžių tarnautojų deklaracijomis, kurias turi už privačių interesų deklaravimo kontrolę, konsultavimą privačių interesų deklaravimo klausimais atsakingas asmuo, ir apie tai pažymi Susipažinimo su pavaldžių tarnautojų privačių interesų pateikta deklaracija registracijos žurnale. Taip pat minėto Aprašo 4 p. įtvirtinta pareiga tarnautojams pateikus patikslintą deklaraciją, apie tai el. paštu informuoti savo tiesioginį vadovą. Planuojama AAD direktoriaus įsakymu administracijos padaliniais sudaryti ūkio subjektų, su kuriais pareigūnai turi ryšius, kurie galėtų turėti įtakos viešųjų ir privačių interesų konflikto situacijai, atliekant neplaninius ir planinius patikrinimus, sąrašus; atnaujinti privačių interesų deklaracijas; darbo grupės siūlomame ūkio subjektų sąrašų sudarymo reglamentavime nustatyti tokio sąrašo sudarymą. susirinkimų metu, el. priminimais nuolat darbuotojams primenama apie pareigą deklaruoti privačius interesus ar atnaujinti pasikeitusią informaciją.	Pasiūlymas įgyvendintas. Įtvirtinta pareiga tarnautojams pateikus patikslintą deklaraciją, apie tai el. paštu informuoti savo tiesioginį vadovą.
1.9	Šiaulių valdyboje parengti ir pastoviai atnaujinti ūkio subjektų sąrašą apie pavaldžių pareigūnus turimus ryšius su fiziniais ir juridiniais asmenimis, kurie galėtų turėti įtakos viešųjų ir privačių interesų konflikto situacijai, atliekant neplaninius ir planinius patikrinimus;	Atsižvelgta. Teisiniame reglamentavime tvirtinta pareiga tiesioginiams vadovams ne rečiau kaip kartą per metus susipažinti su jiems pavaldžių tarnautojų deklaracijomis, kurias turi už privačių interesų deklaravimo kontrolę, konsultavimą privačių interesų deklaravimo klausimais atsakingas asmuo, ir apie tai pažymi Susipažinimo su pavaldžių tarnautojų privačių interesų pateikta deklaracija registracijos žurnale. Tvarkos aprašo 4 p. įtvirtinta pareiga tarnautojams pateikus patikslintą deklaraciją, apie tai el. paštu informuoti savo tiesioginį vadovą. Planuojama AAD direktoriaus įsakymu administracijos padaliniais sudaryti ūkio subjektų, su kuriais pareigūnai turi ryšius, kurie galėtų turėti įtakos viešųjų ir privačių interesų konflikto situacijai, atliekant neplaninius ir planinius patikrinimus, sąrašus; atnaujinti privačių interesų deklaracijas; darbo grupės siūlomame ūkio subjektų sąrašų sudarymo reglamentavime nustatyti tokio sąrašo sudarymą. susirinkimų metu, el.	Pasiūlymas įgyvendinamas.

		priminimais nuolat darbuotojams primenama apie pareigą deklaruoti privačius interesus ar atnaujinti pasikeitusią informaciją.	
1.10	Šiaulių valdybos padaliniuose vykdyti kontroliuojamų ūkio subjektų veiklos keliamos rizikos aplinkai vertinimo vidaus kontrolę ir užtikrinti, kad struktūriniuose padaliniuose atliekamas subjektų veiklos keliamos rizikos aplinkai vertinimas būtų aiškus, motyvuotas ir skaidrus;	Atsižvelgta. Apraše su TIPK ir TL ir Apraše be TIPK ir TL įtvirtinta nuostata, kad pareigūnas, atlikęs ūkio subjektų vykdomos ūkinės veiklos keliamos rizikos aplinkai vertinimą, surašo tarnybinį pranešimą, kuriame nurodo ūkio subjektus, kurių rizikos vertinimas buvo atliktas. Tarnybinis pranešimas kartu su pridedamomis Duomenų formomis talpinamas į Vieningą dokumentų valdymo informacinę sistemą (toliau – VDVIS). Atliktas ūkio subjekto vykdomos ūkinės veiklos keliamos rizikos aplinkai vertinimas VDVIS suderinamas su tiesioginiu vadovu, kuris turi užtikrinti, kad rizikos dydis būtų įvertintas vadovaujantis Aprašo 11 p. tiesioginiam vadovui patvirtinus ūkio subjekto vykdomos ūkinės veiklos keliamos rizikos aplinkai vertinimą, VDVIS sistemoje su juo supažindinamas Veiklos organizavimo skyriaus vedėjas ir Imuniteto tarnybos viršininkas.“	Pasiūlymas įgyvendintas. Atliktas ūkio subjekto vykdomos ūkinės veiklos keliamos rizikos aplinkai vertinimas suderinamas su tiesioginiu vadovu.
1.11	Šiaulių valdybos padaliniuose taikyti praktiką, kad pareigūno sprendimas, ūkio subjektą priskirti didesnei ar mažesnei rizikai, būtų raštu suderinamas su tiesioginiu vadovu, bei dokumentuose pagrįsti tokio sprendimo priėmimo motyvus.	Atsižvelgta. Apraše su TIPK ir TL ir Apraše be TIPK ir TL įtvirtinta nuostata, kad pareigūnas, atlikęs ūkio subjektų vykdomos ūkinės veiklos keliamos rizikos aplinkai vertinimą, surašo tarnybinį pranešimą, kuriame nurodo ūkio subjektus, kurių rizikos vertinimas buvo atliktas. Tarnybinis pranešimas kartu su pridedamomis Duomenų formomis talpinamas į VDVIS.	Pasiūlymas įgyvendintas. Įtvirtinta nuostata, kad pareigūnas, atlikęs ūkio subjektų vykdomos ūkinės veiklos keliamos rizikos aplinkai vertinimą, surašo tarnybinį pranešimą.
2. Dėl KRA pasiūlymų Šiaulių valdybos ir jos struktūrinių padalinių kontroliuojamų ūkio subjektų veiklos patikrinimų atlikimo			
2.1	Aplinkos apsaugos departamentui įvertinti korupcijos rizikos analizės metu nustatytus pastebėjimus dėl Šiaulių valdybos struktūrinių padalinių veiklos, kai neatlyginama gamtai padaryta žala, neva nesant galimybės nustatyti tikslaus padarytos žalos dydžio.	Atsižvelgta. Planuojama pavesti 1. Šiaulių valdybos viršininkui ištirti korupcijos rizikos analizės metu nustatytus pastebėjimus dėl Šiaulių valdybos struktūrinių padalinių veiklos, kai neatlyginama gamtai padaryta žala, neva nesant galimybės nustatyti tikslaus padarytos žalos dydžio. 2. Teisės departamentui parengti žalos skaičiavimo rekomendacijas pareigūnams, kuriuose būtų nurodyti atvejai, kada žala neskaičiuojama.	Pasiūlymas įgyvendinamas.

2.2	Šiaulių valdybai analizuoti situacijas, kai pernelyg ilgą laiką tarpą buvo netikrinti tam tikri kontroliuojami ūkio subjektai ir užtikrinti šio proceso vidaus kontrolę.	Atsižvelgta. Metinis ūkio subjektų patikrinimų planas sudaromas vadovaujantis Ūkio subjektų veiklos planinių ir neplaninių patikrinimų, vykdančių aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę, reikalavimų aprašo, patvirtinto Aplinkos ministro 2011 m. vasario 18 d. įsakymu Nr. D1-145, 9 punktu. Minėtose taisyklėse numatyta: „<... Veiklos organizavimo skyriaus vedėjas atsakingas už tinkamą ir savalaikį ateinančių metų tikrinamų ūkio subjektų sąrašą sudarymą.> Taip pat: „Kai ūkio subjektas vykdo kelias tikrinamas ūkinės veiklas, einamaisiais metais tikrinama (-os) ūkinė (-ės) veikla (-os) nustatoma (-os) atsižvelgiant į nustatytus metinius aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės prioritetus, ūkio subjektui nustatytą rizikos dydį įtakojušius ūkinės veiklos keliamos rizikos aplinkai vertinimo veiksnius (veiklos rūšį ir (ar) priimtą administracinį sprendimą), metiniame veiklos plane suplanuotas priemonės, teisės aktais nustatytą konkrečios ūkinės veiklos tikrinimo periodiškumą. Tuo atveju, jeigu ūkio subjekto konkreti tikrinama ūkinė veikla 5 metų laikotarpiu nebuvo tikrinta, būtina ją patikrinti per artimiausią šio ūkio subjekto planinį patikrinimą“. Tokiu būdu užtikrinama, kad ūkio subjektų sąrašė esantys ūkio subjektai būtų patikrinti per 5 metus. AAD planuose numatyta sukurti vieningą vykdomos ūkinės veiklos rizikingumu grindžiamos ūkio subjektų priežiūros planavimo sistemą, kuri leistų pagal tam tikrą algoritmą atrinkti, sugeneruoti tikrintinus ūkio subjektus pagal rizikos vertinimą. Šiuo metu atlikus integruoto rizikos vertinimo metodo (internetinio IRAM įrankio) testavimą AM sprendžiamas klausimas dėl jo įdiegimo.	Pasiūlymas įgyvendinamas.
2.3	Šiaulių valdybai užtikrinti, kad struktūriniuose padaliniuose atliekant neplaninius patikrinimus juose dalyvautų 2 ir daugiau pareigūnų.	Neatsižvelgta. Dėl didelio neplaninių patikrinimų kiekio ir žmoniškų išteklių stokos neįmanoma užtikrinti, kad visus neplaninius patikrinimus atliktų 2 pareigūnai. Ūkio subjektų veiklos planinių ir neplaninių patikrinimų vykdančių aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę taisyklių 27.10 p. nustatyta prievolė filmuoti neplaninio patikrinimo eigą, jei neplaninį patikrinimą atlieka 1 pareigūnas: „Pareigūnas, atlikdamas patikrinimą, privalo užtikrinti, kad vaizdo fiksavimo ar stebėjimo priemonės (mobilios vaizdo stebėjimo kameros, automobiliniai vaizdo registratoriai ar kitos vaizdo stebėjimo priemonės) būtų naudojamos AAD direktoriaus įsakymu patvirtinta Vaizdo duomenų tvarkymo Aplinkos apsaugos departamente prie Aplinkos ministerijos tvarkos aprašo nustatyta tvarka“.	Pasiūlymas įgyvendintas. Nurodė, kad dėl didelio neplaninių patikrinimų kiekio ir žmoniškųjų išteklių stokos neįmanoma užtikrinti, kad visus neplaninius patikrinimus atliktų 2 pareigūnai, tačiau teisiniame reglamentavime įtvirtino nuostatą dėl tam tikrų patikrinimų metu privalomo vaizdo fiksavimo.

2.4	Šiaulių valdybai išanalizuoti Šiaulių gyvosios gamtos aplinkos inspekcijos patikrinimų duomenis ir atsižvelgiant į korupcijos rizikos analizės metu nustatytas aplinkybes užtikrinti pareigūnų rotaciją, taip pat taikyti papildomas vidaus kontrolės priemones dėl neplaninių patikrinimų atlikimo kokybės įvertinimo.	Atsižvelgta. AAD 2020 metų korupcijos prevencijos priemonių plane numatyta: vykdant planinių ir neplaninių ūkio subjektų kontrolę, taikyti rotacijos principą tarp inspektorių, inspekcijų / skyrių ir valdybų. Tuo siekiama formuoti vienodą panašaus pobūdžio patikrinimų atlikimo praktiką. Taip pat AAD 2020 metų korupcijos prevencijos priemonių plane numatyta padalinių vadovams patikrinti ne mažiau kaip 10 padalinio pareigūnų surašytų patikrinimo aktų ir su jais susijusių procesinių dokumentų per ketvirtį.	Pasiūlymas įgyvendinamas.
2.5	Šiaulių valdybai suvienodinti analogišką veiklą vykdančių kontroliuojamų ūkio subjektų planinių patikrinimų būdą arba dokumentuose aiškiai pagrįsti patikrinimo būdo pasirinkimą. Metiniuose patikrinimo planuose, patikrinimo aktų registruose ir kituose dokumentuose kontroliuojamų ūkio subjektų veiklas, sritis, kitus duomenis žymėti vienoda tvarka.	Atsižvelgta iš dalies. Ūkio subjektų veiklos planinių ir neplaninių patikrinimų vykdant aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę taisyklių 7 p. Pilna apimtimi STT rekomendacija būtų įgyvendinta sukūrus vieningą daugialypiu vykdomos ūkinės veiklos rizikingumu grindžiamos ūkio subjektų priežiūros planavimo ir rezultatų registravimo sistemą.	Pasiūlymas įgyvendinamas.
2.6	Šiaulių valdybai užtikrinti, kad kontroliuojamų ūkio subjektų sričių pasirinkimas, keitimas būtų raštu derinamas su tiesioginiais vadovais.	Atsižvelgta. 2020 m. patikrinimų plane nurodoma kokia ūkinė veikla tikrinama. Jos keitimas susijęs su patikrinimų plano keitimu. Ūkio subjektų veiklos planinių ir neplaninių patikrinimų vykdant aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę taisyklėse nurodoma, kad planas tvirtinamas ir gali būti keičiamas AAD direktoriaus ar jo įgalioto asmens sprendimu. Patikrinimų plano keitimą koordinuoja Veiklos organizavimo skyrius. Savarankiško administracijos padalinio vadovai tarnybiniu pranešimu	Pasiūlymas įgyvendintas. Numatyta, kad savarankiško administracijos padalinio vadovai tarnybiniu pranešimu informuoja Veiklos organizavimo skyriaus vedėją apie poreikį atlikti plano pakeitimus, nurodydami

		informuoja Veiklos organizavimo skyriaus vedėją apie poreikį atlikti plano pakeitimus, nurodydami konkrečius pakeitimus ir motyvus. Veiklos organizavimo skyrius apie poreikį atlikti patikrinimų plano pakeitimus informuoja AAD direktorių ar jo įgaliotą asmenį, kuris priima sprendimą (rezoliuciją) dėl plano pakeitimo. Neplaniniai patikrinimai atliekami vadovaujantis pavedimu atlikti neplaninį patikrinimą, kuriame nurodomas patikrinimo tikslas.	konkrečius pakeitimus ir motyvus.
2.7	Šiaulių valdybai užtikrinti, kad patikrinimo aktai būtų išsamūs, prie jų pridėtos fotonuotraukos, visi vertinti dokumentai, ataskaitos, kiti dokumentai pagrindžiantys patikrinimo aktuose nurodytus faktus, taip pat pasirinktinai vykdyti atliktų patikrinimų vidaus kontrolę.	Atsižvelgta iš dalies. Nėra teisinio reglamentavimo dėl patikrinimo akto išsamumo, todėl praktika AAD struktūriniuose padaliniuose surašant patikrinimo aktus yra nevienoda. AAD direktoriaus 2020-02-26 įsakymu Nr. AD1-57 patvirtinta apžiūros akto forma, skirta faktinėms aplinkybėms fiksuoti. Šiuo įsakymu pavesta AAD kontrolę atliekančių struktūrinių padalinių vadovams užtikrinti, kad patvirtintos formos apžiūros aktai būtų pildomi, kai atliekamas ne ūkio subjekto veiklos patikrinimas, tikrinama bendrojo naudojimo teritorija, įrenginys ar objektas, nežinoma, ar nėra galimybės nustatyti, kam priklauso tikrinama teritorija, įrenginys ar objektas, kitais atvejais, kai reikia fiksuoti faktus vietoje. Patikrinimo akto forma patvirtinta Aplinkos ministro 2017-05-11 įsakymu Nr. D1-393, kuria vadovaujasi valstybinė aplinkos apsaugos kontrolę vykdančios pareigūnai. Siekiant užtikrinti, kad patikrinimo aktai būtų išsamūs ir prie jų pridėdami visi reikšmingi dokumentai, nuotraukos, reikalinga AAKIS sistemos modernizacija, kurioje ir turėtų būti sukeliama patikrinimo aktai, nuotraukos, kiti reikšmingi ir su patikrinimu susiję dokumentai. AAD 2020 metų korupcijos prevencijos priemonių plane numatyta padalinių vadovams patikrinti ne mažiau kaip 10 padalinio pareigūnų surašytų patikrinimo aktų ir su jais susijusių procesinių dokumentų per ketvirtį.	Pasiūlymas įgyvendinamas.
2.8	Šiaulių valdybai įvertinti pateiktus pastebėjimus dėl galimai neišsamiai atliktų patikrinimų atvejų, išsiaiškinti jų priežastis.	Atsižvelgta. Šiaulių valdybos viršininkui planuojama pavesti įvertinti STT pateiktus pastebėjimus dėl galimai neišsamiai atliktų patikrinimų atvejų, išsiaiškinti jų priežastis, situaciją aptarti su pavaldžiais darbuotojais susirinkimo metu.	Pasiūlymas įgyvendinamas.
2.9	Šiaulių valdybai įvertinti laboratoriniams tyrimams reikalingų lėšų poreikį, AAD teikti pasiūlymus dėl galimybės šioje srityje pareigūnams organizuoti	Atsižvelgta. Laboratoriniai tyrimai vykdomi vadovaujantis Aplinkos ministro 2018 m. birželio 1 d. įsakymu Nr. D1-443 „Dėl aplinkos apsaugos valstybinei kontrolei reikalingų laboratorinių tyrimų ir matavimų organizavimo“ 2 p., pagal kurį pareigūnai gali teikti paraiškas atlikti neplaninius laboratorinius tyrimus ir matavimus bet kurių patikrinimų metu.	Pasiūlymas įgyvendintas. Pareigūnai gali teikti paraiškas atlikti neplaninius laboratorinius tyrimus ir matavimus bet kurių patikrinimų metu.

	kontrolineis tiriamų objektų laboratorinius tyrimus reidų, akcijų ir neplaninių patikrinimų metu.	Aplinkos apsaugos agentūra numato reikalingų laboratoriniams tyrimams lėšų poreikį.	
2.10	Šiaulių valdybai užtikrinti, kad mėginiai, kurių rezultatais vėliau bus remiamasi, laboratoriniams tyrimams būtų imami dalyvaujant pareigūnams.	Atsižvelgta. Pareigūnai dalyvauja ėminių paėmimo metu, kai reikalinga užtikrinti Aplinkos ministro 2018 m. birželio 1 d. įsakymo Nr. D1-443 „Dėl aplinkos apsaugos valstybinei kontrolei reikalingų laboratorinių tyrimų ir matavimų organizavimo“ 2.2. p. nuostatas. Aplinkos apsaugos agentūra atsako už laboratorinių tyrimų teisingumą ir teisėtumą.	Pasiūlymas įgyvendintas. Įvertintos KRA nustatytos aplinkybės.
2.11	Šiaulių valdybai siekiant abiejų tikrintojų nešališkumo atliekant patikrinimą, vengti situacijų, kai kontroliuojamų ūkio subjektų patikrinimus atlieka aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai, turintys giminystės ryšių.	Atsižvelgta. Ūkio subjektų veiklos planinių ir neplaninių patikrinimų vykdant aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę taisyklėse nurodoma, kad esant viešųjų ir privačių intereso konflikto požymiams, nustatytiems Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme, pareigūnai privalo nustatyta tvarka pateikti nusišalinimą. Sprendimą dėl aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūno nušalinimo nuo ūkio subjekto veiklos patikrinimo priima Kontrolę atliekančio subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo. Tas pats reikalavimas įtvirtintas ir Aprašo su TIPK ar TL bei Aprašo be TIPK ar TL 14 p.: „Esant viešųjų ir privačių interesų konflikto požymiams, pareigūnai privalo Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme nustatyta tvarka pareikšti nusišalinimą nuo ūkio subjekto vykdomos ūkinės veiklos keliamos rizikos aplinkai vertinimo“.	Pasiūlymas įgyvendintas. Įvertintos KRA nustatytos aplinkybės.
2.12.	Aplinkos ministerijai įvertinti laboratoriniams tyrimams skiriamų lėšų realų poreikį, taip pat svarstyti galimybę šioje srityje padidinti finansavimą, kad būtų galimybė aktyviau ir dažniau planuoti ir atlikti kontrolineis tiriamų objektų	Atsižvelgta. Nuo 2018-06-01 Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 8 regionų aplinkos apsaugos departamentų vykdytos valstybinės laboratorinės kontrolės funkcijos yra perduotos Aplinkos apsaugos agentūrai (toliau – Agentūra) ¹ . Agentūra pagal Aplinkos apsaugos departamento paraiškas vykdo valstybinius laboratorinius tyrimus aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės tikslais. Pažymėtina, kad turi būti atliekami visi aplinkos apsaugos valstybinei kontrolei būtini laboratoriniai tyrimai. Lėšų poreikis laboratoriniams tyrimams vertinamas kiekvienais metais, rengiant Agentūros biudžetą, todėl atskiras vertinimas netikslingas. Esant poreikiui papildomai skiriamos lėšos iš Aplinkos apsaugos rėmimo programos.	Pasiūlymas įgyvendintas. Inicijuotas Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo pakeitimas, todėl nuo 2021 m. sausio 1 d. Agentūra vykdytų valstybinius laboratorinius tyrimus pagal Aplinkos apsaugos departamento pavedimus, taip pat neplaninius valstybinius laboratorinius tyrimus. Įsigaliojo

¹ Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018-03-09 įsakymas Nr. D1-182 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. liepos 14 d. įsakymo Nr. D1-385 „Dėl Aplinkos apsaugos agentūros nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ ir 2018-03-12 įsakymas Nr. D1-183 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymo Nr. 717 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos regionų aplinkos apsaugos departamentų nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“.

	laboratorinius tyrimus aplinkos apsaugos pareigūnų organizuojamų reidų, akcijų ir neplaninių patikrinimų metu.	Siekiant aplinkos apsaugos valstybinei kontrolei reikalingų laboratorinių tyrimų atlikimo sistemos efektyvumo didinimo Aplinkos ministerija inicijavo Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo pakeitimus. Pagal minėtus pakeitimus², kurie įsigaliojo 2021 m. sausio 1 d., Agentūra vykdys valstybinius laboratorinius tyrimus pagal Aplinkos apsaugos departamento pavedimus – metiniuose valstybinių laboratorinių tyrimų planuose numatytus laboratorinius tyrimus, taip pat neplaninius valstybinius laboratorinius tyrimus; įsigaliojo pareiga teršėjams apmokėti valstybinių laboratorinių tyrimų atlikimo išlaidas, jei nustatyta tvarka patvirtinama, kad šiais tyrimais nustatyta leistinas normas viršijanti arba neleistina tarša ir (ar) netinkamai tvarkomos atliekos – tai taip pat pagerins Agentūros finansines galimybes laboratorinių tyrimų srityje. Aplinkos ministerija šiuo metu rengia valstybinių laboratorinių tyrimų organizavimo ir planavimo tvarkos pakeitimus, kurioje bus aiškiau reglamentuoti valstybinių laboratorinių tyrimų planavimo ir neplaninių valstybinių laboratorinių tyrimų atlikimo principai. Tai padės racionaliai planuoti ir vykdyti aplinkos apsaugos valstybinei kontrolei reikalingus valstybinius laboratorinius tyrimus.	pareiga teršėjams apmokėti valstybinių laboratorinių tyrimų atlikimo išlaidas.

²Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo 6¹ str.